

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Régi fegyvertársak.

Pécs, 1901. április 29.

Naiv politikusok voltak a magyarok mindig. A bizalmatlanságot, gyűlölködést, és ellenségeskedést, bárhonnét jött is az, előzékenységgel, áldozatkészséggel, engedékenységgel vélték lefegyverezhetni. Ennek aztán megvolt mindig az az eredménye, hogy mindazok, a kikkel ilymódon helyre akartuk állítani a testvéri jó viszonyt, zsebrevágják engedményeinket s a gyűlölködést és ellenségeskedést folytatták fokozott mértékben, hogy így újabb engedményeket csikarhassanak ki tőlünk.

Kedves horvát testvéreink az 1848-iki szentesített törvényeink elrablására szövetkeztek a bécsi kamarillával s első voltak, kik fegyveres kézzel támadtak ránk, hogy ürügyet szolgáltatassanak az osztrák szoldateszkának közbevetni magát, mikor vakmerő betörésüket visszavertük. A jól kieszelt terv sikerült, de a nagy horvátok álmai nem teljesültek, mert a mikor a gesztenyét kikaparták a parázsból a kamarilla számára, ez cserben hagyta őket s a támadókat és megtámadottakat egykép igája alá hajtotta.

Mikor aztán ismét derengeni kezdett fölöttünk a láthatár, régi politikánkhoz hiven, testvéri ölekezésre tártuk ki karjainkat, fehér lapot adtunk kedves horvát testvéreinknek, előre elfogadottnak jelentve ki mindazt, mit arra szívük vágya gyanánt fölírni jónak látnak. Ez a nagy-lelkű előzékenység — gondoltuk becsületos

magyar észjárással — végkép meg fogja győzni a horvátokat, hogy a magyarnál jobb barátot hasztalan keresnének széles e világon és egyszer s mindenkorra végét veti Bécs felé való kacsintásuknak, a minek negyvennyolc után is olyan keservesen megadták azt árát.

De hát ebben a reménykedésünkben ismét csalatkoztunk, mert a horvátok talán soha sem voltak nagyobb ellenségeink, mint a mióta velük 1868-ban kiegyeztünk. Dacára, hogy az 1868-iki kiegyezésben maguk is kénytelenek voltak elismerni, miszerint abban az esetben, ha az ő jövedelmeikből azt az összeget igényelné Magyarország, a mely az adóképeségi kulcs szerint a közös költségek fedezésére rájuk esik, ez az ő beligazgatásukra szükséges összegek nagyobb részét is felemésztené s ezért elfogadták a magyaroknak azt a nagy-lelkű ajánlatát, hogy a horvát-szlavonországi jövedelmekből mindenekelőtt hasítottassék ki az a rész, mely az ő beligazgatási szükségletüket fedezi s csak a maradék fordítottassék a közös költségekre, akár fedezi ez a közös költségekből őket közös jog szerint terhelő részt, akár nem: mégis azzal szították az ellenünk való gyűlölködést, hogy Magyarország kizsárolja őket, mikor bevételeik 55%-át elveszi tőlük közös költségek címén.

Ez a gyűlölködés termékeny talajra talált a horvát nép kebelében s annyira fajult, hogy most már megint készek az osztrákokkal szövetkezni ellenünk. A régi fegyvertársak ismét feltalálták egymást és

egy követ fujnak, hogy meghiusithassák a nemzetnek a gazdasági függetlenítés iránt táplált vágyakozását és törvényes jogai érvényesülését.

Meg is fujja már az „Agramer Tagblatt“ a harci riadót s ellenállásra tüzeli a horvátokat az önálló vámterület berendezése ellen. Rettentő szinekkel ecseteli a gazdák helyzetét a gazdasági különválás esetén, mert Ausztria rögtönösen elzárná utját a mi mezőgazdasági termékeink kivitelének s a közös kiadásokban is egészen más kvótát követelne. Aztán így folytatja: „Nekünk horvátoknak különösen ajánlatos, hogy most szárazon tartsuk puska-perunkat, mert ránk nézve az önálló vámterület elmaradhatatlan gazdasági romlást jelent. — Magyarországi barátainkat percre sem szabad kétségben hagynunk a felől, hogy a közös vámterület ellen folytatott akciót provokációnak tekintjük a gazdasági létünkért vivandó harcra. S nem leszünk oly gyengék, a mint közönségesen gondolnak. A magyar vámterület tenger nélkül, pipa dohányt sem ér. A tenger pedig a miénk, nemcsak államjog és földrajz szerint, de mert a hozzátvaló ut is a mi területünkön visz keresztül.“

Ime így bujik ki a bécsi lóláb a horvát érdekek tógája alól. Zágrábból fenyegetnek meg bennünket Ausztria retorziójával és kvótaemelési merényletével, ha gazdasági önállósításunkra gondolni merésznénk, a mely ellen ők is, a horvátok élet-halál harcot fognak vívni s ebben a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Állapotok.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Uj tavasz virága nyílik,
Meddig ér a szemhatár,
Fészke mellett szökdcicsélve
Dalt csicsereg a kis madár.

Uj, vidám életre kelve
Üdvözöljük a tavaszt.
Napsugár és játszi szellő
Dal s virág közt hozza azt.

Már, hogy én álmodtam így; mert
Hogy valóra ébredek,
Kis kertünkben száz vakand tur,
Hagyma diszlik és retek.

Pázsitunkon nő a dudva,
Rajt' lapu, bürök terem,
És a sok giz-gaz tövében
Béka vartyog szüntelen.

Fönn Pozsonyban nyegle Pürgert
Kerge Kulturhecc fog el,
S áldozatját német muzsa
Oltáráról hordja fel.

Már Szebenben meg se tűrik,
A magyar szót semmiképp.
Fütybe s más egyébbe fojtják
A magyar dalt, bármi szép.

S jól van így! Nem rég Küküllőn
Mért pislogtuk el vakon,
Megvadult száz, hogy főispánt
Német szószszal önt nyakon.

Most se rónám én fel újra
— Mert hát bárgyu az eset —
Hogyha »törvény, jog s igazság«
Védelmére nem siet.

Mert meghozta már e készség
Bő gyümölcsét annyiban,
Hogy Szebenben sok pimasznak
Szarvat ad — bár szarva van.

S bárha minket megcsufolnak,
Ez kisebb baj, ott a vész,
Hogy a »jelszó« szellemében
Vádat ejt el az ügyész.

Ej, vérszről miről beszélek,
Elmult immár a boru,
Nézzük inkább, hogy hazánkban
Dul kereszties háboru.

Bár az egyetemről ilyest
Bölcs mérséklet tisztogat,
Bíróságnál a keresztre
Vad gyűlölség fem fogat.

Rabszolgát s kötött ebet biz
Durva ösztön rávezet,
Hogy először marja meg a
Felszabadító kezét.

S hogy Marosvásárhelyen két
»Tiszta választás« esett,
A jövőre sok bizalmat
Olt belénk a szép eset.

Mert, hogy itt is vádelejtés
Sült ki és más semmi sem,
Nem tudok gáncsolni, ámbár
Tótágast áll az eszem.

Jobb, ha bölcsen hallgatok hát,
Mert belátom jó magam,
Hogy csak pusztában kiáltó
Szó bizony az én szavam.

Az motoszkál csak fejemben
S bántja lelkem, semmi más,
Hogy »törvény, jog, és a többi...«
Humbugh-és nem szentírás!

Lackó.

harcban „nem lesznek oly gyengék, mint általában hinnék“, hisz velük lesz a bécsi kamarilla, mint volt 1848 ban.

Nem a gazdasági érdeküket féltik, mert hisz ha be is következnek az a hihetetlenül ostoba politika, hogy az osztrákok megindítanak ellenünk a vámháborút, melyben nekik százszorta több lenne a veszteni valójuk, mint nekünk, akkor is maradna utunk a kivitelre a tengeren s éppen mivel ezen az uton földrajzilag a horvátok érnek legközelebb a kiviteli emporiumot, ők csak nyerhetnének gazdaságilag, ha a magyar vámterület kivitelének zöme arra terelődne. De ők azzal fenyegetőznek, hogy ezt az utunkat meg ők zárják el előlünk, ha nem akarnánk tovább osztrák gyarmat maradni.

Nos, ha minden fegyverük olyan erős, a melyet az ellenünk kilátásba helyezett gazdasági érdekharcban tűzbe vinni akarnak, akkor ugyan nincs mit ijedeznünk ettől a szélmalomharetől. Mert a hazugságok mindig azt sebzik meg, aki él velük, már pedig hogy a tenger államjogiilag a horvátoké lenne, az olyan hazugság, a melynek megcáfolására tovább sem kell visszamennünk, mint az 1868-ik évi XXX. t. c. 66. §-áig, a mely Fiume városát és kerületét határozottan kiveszi a Horvát-, Szlavon- és Dalmátországokhoz tartozóknak elismert területek közül és határozottan hangsúlyozza, hogy Fiume város, kikötő és kerület a magyar koronához csatolt külön testet képez.

A magyar koronához csatolt ez a külön test pedig bizonyára nem fog tiltakozni az ellen, hogy Magyarország őt tegye meg esetleg egész kivitelének emporiumává s ezt meg is fogja tehetni a horvátok minden bakafantószkodása dacára, mert az a körülmény, hogy a hozzá vezető ut a horvátok területén keresztül vezet, ezt ugyan meg nem akadályozhatja, ha csak arról nem álmadoznak kedves horvát testvéreink, hogy nekik a magyar vámterület felállítása esetén joguk lenne külön horvát vámterületet is berendezni.

Nem is lehetetlen, hogy ilyen bogarak is motoszkálnak a nagyhorvátok agyában, mert ha már világos törvények ellenére azt merik hirdetni, hogy a tenger az övék, akkor azt is föl lehet róluk tenni, hogy a kereskedelem, vámok, távirda, posták, vasutak, kikötők, hajózás ügyeit, a melyeket ugyanaz a törvény a magyar korona összes országainak közös ügyeivé tett, szintén a maguk külön autonóm joghatóságuk alá hajthatóknak vélik.

A Béccsel való régi fegyverbarátságának ez a megújítása a horvátok részéről ugyan a legkevésbé sem akadályozhatná meg gazdasági önállásunk kivívását, ha azt Magyarország komolyan megvalósítani akarja s azért az „Agrar Tagblatt“ kirohanása a Dráván innen ijedelmet ugyan nem, legfőleg csak szánakozó mosolyt gerjeszthet.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

A „Vöröskereszt Egylet“ közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. április 29.

Az Országos Vörös Kereszt Egylet baranyamegyei választmánya és pécsi fiókjá tegnap délután négy órakor tartotta meg a belvárosi elemi iskola nagytermében közgyűlését Szeredy József dr. apátkanonok elnöke alatt.

A nagy számban megjelent érdeklődőkön kívül megjelentek a közgyűlésen: özv. Magyarly Gyuláné, özv. Koharits Károlyné, özv. Sipóc Istvánné, Littke Józsefné, Waniss Sándor járási főszolgabíró, jánosi Engel József, Oberhammer Antal városi h. tanácsnok, egyesületi pénztárnok és Vasváry Ferenc dr. jogtanár, egyesületi titkár.

Elnök a közgyűlést megnyitván, üdvözölte a jelenlevőket s a közgyűlés mindenek előtt hálás köszönetét fejezi ki azoknak, kik a folyó év március hó 28-án a nemzeti színházban rendezett diszeloadás sikerén taradozlat, mely siker, ugy erkölcsi mint anyagi szempontból fényesnek mondható. Különösen köszönetét fejezi ki az egyesület az estély rendezőbizottsága fáradhatlan és ügybuzgó elnöknője: Sável Kálmánénak és az egyesületi titkár: Vasváry Ferenc dr.-nak.

Ezután Vasváry Ferenc dr. egyesületi titkár felolvasta a közgyűlés előtt a titkári jelentést, mely behatóan foglalkozik az egyesület működésének ecsetelésével.

A titkári jelentésből megtudjuk azt is, hogy a nyolcvanas évek elején Baranyavármegye területén az Országos Vörös Kereszt Egyletnek tizenhárom fiókjá alakult és pedig: a pécsvárosi, a pécsi járási, az üszögghi, a hercegszöllősi, a villányi, a mágocsi, a dár dai, a bar. baáni, a mohácsi, a pécsvaradi, a siklósi, a bar. szt. lőrinci és a bar. sellyei.

Ezek közül azonban már a nyolcvanas évek vége felé, négy fiók: az üszögghi, a hercegszöllősi, a villányi és mágocsi fiókok megszűntek, míg a pécsi járási, a siklósi, a bar. sellyei és mohácsi fiókok már évek óta nem működnek. Ezek működésének újra megkezdése iránti lépések megtételére azonban az egyesület felkérte báró Fejérváry Imre főispánt, ki ez irányban ígéreteket is tett, s így valószínű, hogy a fentemlített fiókok a közel jövőben újra megkezdik működésüket.

Ezután a közgyűlés a tárgysorozat következő pontja, a zárszámadások átvizsgálására, illetve a pénztárnoki jelentés előterjesztésére tért át, mely jelentést Oberhammer Antal, egyesületi pénztárnok olvasta fel.

A pécsi fiók zárszámadásából kitűnik, hogy 1899. év december 31-én, 9481 korona 52 fillér pénztári maradvány mutatkozott; ehhez bevételként hozzájárult: tagdíjakból 396 korona, a tőke kamatja 331 korona 04 fill., összesen: 10208 korona 56 fillér. Ebből kiadásba helyezendő az egyesületi központot megillető hányad fejében 148 korona, marad 1060 korona 56 fillér.

A baranyamegyei választmány zárszámadása szerint az 1889. évről mutatkozó maradvány 5759 korona 98 fillér, ehhez tőkekamat 264 korona 37 fillér és a fiókok által beszolgáltatót 285 korona bevétel hozzáadandó lévén, a bevétel összege: 6309 korona és 35 fillér. Ebből csupán a központnak beszolgáltatót 285 korona és kezelési díj fejében 144 korona kiadásba helyezendő, s így marad 5880 korona 35 fillér.

Majd a költségelirányzat tárgyalására tértek át, mely alkalommal a baranyamegyei választmánynál 264 korona kiadást irányoztak elő, mely tagdíjak és tőkekamatokból nyer fedezetet, míg a pécsi fióknál csupán 24 korona kiadásra történt előirányozás.

A tárgysorozat következő pontját a tisztikar és választmány újraalakítása képezte. Az egyesületi alapszabályok értelmében évenként a választmány egy harmada kilép. Az idén Hegedüs Imréné, özv. Majláth Györgyné,

dr. Mende Lajosné, Opris Péterné, özv. Pintér Józsefné, özv. Sipóc Istvánné, jánosi Engel József, dr. Johann Béla, Károly Ignác, Lenkei Lajos, Littke József, dr. Mende Lajos és Pleininger Ferenc léptek ki, kiket azonban egyhangulag, nagy lelkesedéssel újra megválasztott a közgyűlés a választmány tagjaiul. A választmány tagjai a fentnevezettek kivül: Angyal Pálné, özv. Förster Béláné, özv. Grünhut Ignácné, özv. Koharits Károlyné, Krasznay Mihályné, Aidinger Jánosné, Hinka Lászlóné, özv. Magyarly Gyuláné, Littke Józsefné, Sável Kálmáné, Fekete Mihály, Majorossy Imre, Sável Kálmán, Troll Ferenc, Walter Antal, Aidinger János, monostori Erreth János, Opris Péter, dr. Szeredy József és Cirer Elek.

A tisztikar következőleg alakult meg: Elnök dr. Szeredy József apátkanonok. Társelnök özv. Majláth Györgyné. Az alelnöki állást nem töltötték be. Társalelnök Aidinger Jánosné. Társalelnökhelyettes Sável Kálmáné, pénztárnok Oberhammer Antal h. gazdasági tanácsnok és titkár Vasváry Ferenc dr. jogtanár.

A tisztikar megalakulása után két indítvány tárgyalása következett. Oberhammer Antal és özv. Koharits Károlyné indítványozták, hogy a baranyamegyei választmány és a pécsi fiók képviseltessék magukat a Budapesten f. évi május hó 20 án megtartandó központi közgyűlésen. Az indítványt egyhangulag elfogadta a közgyűlés, mely a képviselőre Vasváry Ferenc dr. titkárt kérte fel.

A második indítványt az egyesületi titkár terjesztette elő, amennyiben a helyi sajtó organumának a kifejtett jóakaratu támogatásért kért köszönetet szavazni, mely indítvány szintén általános helyeslésre találva, elfogadott, s a közgyűlés az elnök életetésével véget ért.

Iparkamarai közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. április 29.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara ma délután Littke József kamarai elnök elnöke alatt látogatott ülést tartott. A kamarai iroda ügyforgalmáról szóló jelentés s egyes kisebb ügyek ismertetése és tudomásul vétele után a közülés áttért a napirend letárgyalására.

A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium felhívta a múlt évben a törvényhatóságokat, hogy a kézizálogüzletek díjtételeit vegyék revízió alá. Az ennek folytán eszközölt leszállítások a zálogüzlettel foglalkozókat arra indították, hogy a szedhető díjak felemelését kérelmezzék, indokul hozván fel, hogy ők maguk kölcsönvett pénzzel üzik a zálogbavételt, s hogy nagyobb kamatfizetési kötelezettséget és nagy költségterhük folytán a díjak leszállítása miatt az üzlettel felhagyni kénytelenek. A minisztérium ezzel szemben azonban még mindig magasnak találja a zálogházi díjakat, s oly módokat keres, a melyek alapján ezen díjak a kölcsönös érdek kiegyenlítése mellett még leszállíthatók volnának. Ezért a kézi zálogüzlet ügy gyökeres rendezése céljából a kamarától véleményt kér arra nézve, hogy nem volna-e indokolt a kézizálogüzletről szóló 1881. XIV. t. c. revízió alá vételével, olyképen rendelkezni, hogy a törvényhatóságok a jól megfontolt szükség mérvéhez képest előre meghatározhassák a törvényhatóságok területén fennállható kézizálogüzletek számát; nem volna-e célszerű egy olyan irányu rendelkezés, a mely szerint a kézizálogüzlet folytatására már engedélyvel bíró pénztintézetek, ha engedély okmányuk általában zálogüzletre szól, az ingóságokra való zálogkölcsönzésre is köteleztessenek, illetőleg a jövőben ily engedély nekik csak azon feltétel alatt adassék, hogy az arany- és ezüst tárgyakon kívül az egyéb ingóságokra is kötelesek zálogüzletüket kiterjeszteni; ezzel kapcsolatban felhívja a minisztérium a kamarát, hogy vizsgálja meg és kö-

zölje vele azokat az okokat, vajjon miért szorítokznak a zálogüzlettel foglalkozó pénzüzetek csak az értékpapir, arany- és ezüst tárgyak zálogbavételére és miért mellőzik az ingóságokra való kölcsönzést, végül véleményt kér arra nézve is, hogy nem volna-e célszerű, ha a kézizálogkölcsönzés üzletágát a helyi hitelszövetkezetek karolnák fel, mivel esetleg ezeknek a feladata körében állhat a primitív formában jelentkező hiteligenyeket is kiolégíteni?

A kézizálogüzletek által szedni szokott kamatok a közgyűlés véleménye szerint is magasak, mégis az tapasztalható, hogy ezen üzletek jövedelmezősége a legtöbb helyen nem áll arányban az illető vállalkozók üzleti fáradozásával, az üzleti költségekkel és kockázattal. Ennek oka abban rejlik, hogy a kézizálogüzletek forgalma jelentékenyen megcsökkent, mert a zálogházat rendszerint igénybe venni szokott közönség mindenben csak a legolcsóbbat keresvén, alig rendelkezik olyan értékű tárgyakkal, a melyekre számbavehető zálogkölcsön adható volna. A kisebb értéket képviselő zálogtárgyak, főképen pedig a ruhafélék után, tekintve, hogy azok kezelése jókarban tartása, biztosítása s a bélyegdíj jelentékeny költséget okoz, alig van hasznuk a zálogüzleteknek, a miért is 20—25 k-ig ruhafélékre nem is szívesen adnak kölcsönt. Számbavehető hasznuk abból lenne a zálogházaknak, ha az arany- és ezüstneműek, ékszerek nem a pénzüzeteknél, hanem inkább náluk zálogosíttatnának el. Ha az ilyen ügyletek a pénzüzetek üzleti köréből kivétnének s a kézizálogüzletek körébe utaltatnának, ezen, az üzleti költséget csak jelentéktelenül emelő új forgalom révén a kis zálogoknál mutatkozó haszonnélküliség, illetve veszteség kiegyenlítését, kárpótlást találnának s a kamatláb további leszállítását is lehetővé tenné. A közülés véleménye szerint alig akadna pénzüzet, mely az arany- és ezüstneműeken kívül egyéb ingóságokra zálogkölcsönzéssel való foglalkozásba is belemenne, mert ezen üzletágat a pénzüzeti üzlet tekintélyével összeegyeztethetőnek nem találnák, de az ilyen üzlettel való foglalkozás akkora üzemműköszéggel is járna, hogy ezenfelül haszon még a legnagyobb forgalmi helyeken is alig lenne remélhető. Ugyanez áll a hitelszövetkezetekre is, melyeknél még az üzlet vezetéséhez szükséges szakértelem hiánya s a legtöbb szövetkezeti hely lakosságának csekély száma is utjában áll annak, hogy a szövetkezetek a kézizálogüzletet, mint melléküzletágat felkarolják. A közülésnek az a véleménye, hogy a hazai kézizálogüzleteken — elsősorban az ezt igénybevevő közönség érdekére való tekintettel úgy lehetne segíteni, ha a zálogházi bélyegdíj megszüntetnék s 25000 lakossal bíró helyeken csak egy, 25—45000 lakosig 2, 45—70000 lakosig 3, 70—100000 legfeljebb 4 zálogház engedélyeztetnék.

A napirend során következett volna a kereskedelmi törvény revíziója ügyében teendő véleményes jelentés megállapítása. Mivel azonban a kereskedelmi osztály e nagy terjedelmű munkálattal még nem készülhetett el teljesen, a közös bizottság indítványára a közülés e tárgyat a legközelebbi közülés napirendjére tűzte ki.

Szigetvár nagyközség egy hetedik, Tevel község egy negyedik, Szulimán község pedig két új országos vásár engedélyezését kéri a kereskedelemügyi minisztériumtól. A közülés egyik község kérelmét sem véli teljesítendőnek, mert a kamarai kerületben már ugyanis van elég vásár.

A kamara elnöksége beterjesztette a kamarának Krausze Ignác és Taizs József kamarai beltágok által felülvizsgált és rendben talált 1900. évi szárszámadását. A kamara bevétele 23,689 k., 09 fill. kiadása pedig 23,328 k. 20 fill. volt, a tiszta vagyon 80,215 kor. 17 fill. A kamarai tisztviselők külön kezelt nyugdíjalapjának vagyona 22,615 kor. 76 fill.

A közülés a bemutatott számadásokat jóváhagyólag tudomásul vette, azokat felülvizsgálás végett a minisztériumhoz felterjeszti s Eizer János kamarai pénztárnoknak, ugy a számadás felülvizsgálásában résztvevő kamarai tagoknak köszönetét fejezte ki.

A kamara elnökségének előterjesztésére elhatározta a közülés, hogy *cipéssipari tanfolyamot* rendez a kamara, hogy azonban a tanfolyam látogatása a cipész kisiparosokra minél inkább megkönnyíttessék s különösen, hogy azon tandíjmentesen résztvehessenek, a rendezési költségekhez való hozzájárulásra a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumot is megkéri.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi minisztériumhoz az iránt, hogy tekintettel arra, miszerint mind sűrűbben hangzik fel panasz a kistözsédek részéről abban az irányban, hogy a tözsdebér és III. oszt. kereseti adó ne vettessék ki, hanem inkább ennek a jövedelemnek pótlására a kistözsédek által eddig élvezett provízió százalékkulcsa megfelelően a mainál alacsonyabbra szállíttassék le. A közülés a nagyváradai társkamara felterjesztését magáévá téve, hasonló felterjesztést fog intézni a minisztériumhoz.

Schützer S. pécsi szappangyáros a kamarához intézett beadványában azt panaszolja, hogy a címére érkező nyersanyagok és a gyártmányaihoz segédanyagul szükséges növényi olajok után oly magas kövezeti vámot kell fizetnie, a melyet ezek a cikkek el nem bírnak. A közülés a panaszt bevizsgálta, találta, miért is megkeresi Pécs szab. kir. város tanácsát, hogy jövőben ezeket az anyagokat az 1899. évi augusztus hó 1-én életbe léptetett kövezetvámdíjarifának ne a 10. b) pontja, hanem a 7. e) pontja szerint terhelje meg kövezetvámval.

A magántisztviselők országos nyugdíj-egyesülete pécsi választmánya céljaira a közülés 50 koronát adományozott.

Kondor Béla, a pécsi felsőkereskedelmi iskola igazgatója intézetének segélyezésére évi állandó 2000 korona hozzájárulást kér a kamarától. A közülés sajnálattal bár, de pénzügyi helyzetére tekintettel, a kérelmet elutasítani volt kénytelen.

Decsi Sándor siklósi illetőségű késmárki állami szövdiskolai tanulóknak 300 korona ösztöndíjat adományozott a közülés.

A napirend kibocsátása után érkezett a kamarához Eizer János kamarai beltágok beadványa, a melyben arra hívja fel a kamara figyelmét, hogy a pécsi pályaudvar épületei átadottak ugyan a forgalomnak, anélkül azonban, hogy az ígért vámhivatal is létesített volna, hogy továbbá a m. kir. államvasutak a külföldre szóló teheráru szállítmányok magyar nyelven kiállított szállítóleveleit nem fogadják el, jöllehet más államokból a feladó állomás nemzetisége nyelvén kiállított fuvarlevelek nap-nap után érkeznek Magyarországra. A közülés megbizta az elnökséget, hogy az Eizer J. kamarai tag beadványában panaszolt ügyekben járjon el, s a vámhivatal létesítése érdekében Pécs sz. kir. város tanácsát is kérje meg az együttműködésre.

tánja állandóan ottállt a buza-téren s kedvenc vasárnapi mulatóhelye volt a népnek.

Kocka Antal, a ki negyven év körüli ember volt már, hosszabb idő óta vadházasságban élt özv. Körösi Jánosnéval. A harmincöt év körüli asszonynyal elég jól megértették egymást s békességesen éltek. Mostanában az asszony sokat panaszkodott az emberre, hogy az iszákos lesz és goromba hozzá s ezért többször emlegette, hogy nem bírja ki sokáig vele, kénytelen lesz elhagyni.

Lakásuk az Orsolya-utca 12. számú ház egy szobájában volt legutóbb. Tegnap reggel — mivel mindig korán szoktak kelni — a házbelieknek feltűnt, hogy még nyolc órakor se keltek fel. A szobájuk ablaka lefüggönyözve, az ajtó zárva volt s mikor kopogtattak náluk, senki sem felelt belülről. A lakók erre rosszat sejtván, egyikük — Makai György — elhívta Stremen Ferenc lakatost s Deák István és Farkas Ferenc tanuk jelenlétében felnyitották Kockaék ajtaját.

A szobában halálos csend volt. Nehéz löporfüst és vérszag csapott feljükk s a férfit egy sarokban, a nőt az ágyon fekvő látták, mozdulatlanul. A szörnyű meglepetést leküzdve, mindjárt látták, hogy itt véres dráma történt és siettek jelentést tenni róla a rendőrségnek.

A rendőrkapitányságról Cser Elek dr. tiszti főorvos és dr. Sarkány Ármir rendőrkapitány azonnal a helyszínre kocsiztak, hol élők tárult csakugyan a véres szerelmi dráma.

A szoba jobb oldali részén álló ágyban feküdt az asszony, homlokán véres lösebbel, haldokolva. A szoba sarkában az ágy mellett a földön hanyatt feküdt Kocka Antal, a ki a szájába irányított lövéssel oltotta ki életét. Jobb keze véres volt, bizonyára az asszony vére száradt rajta. A férfitől alig egy méterre álló széken feküdt a hatlövetű revolver, melyből két golyó hiányzott.

A szobában egy bezárt szekrény is volt. Annak ajtajára krétával e szavak voltak írva: „A mim van itt, negyven forint, testvéremé.” Ez írásban a házbeli Kocka Antal kezeirását ismerték fel.

Az asszony még élt, mikor a főorvos megvizsgálta. De eszméletlenül feküdt s bár sebe feltétlenül halálosnak látszott, mégis elrendelték a városi kórházba való szállítását, a hol pár órai haldoklás után meg is halt. Az ember teste már egészen merev volt; a szájába irányított lövés átszakította a gégejét és pár perc alatt megölte.

A házbeli nem hallották a lövés zaját. Tehát a véres dráma a késő éjjeli órákban történt; még pedig Kocka álmlában lőtte homlokán az asszonyt s azután önmagát lőtte agyon. A házbeli véleménye is az, hogy Kockát az elkeseredés vitte a szörnyű tette, mert az asszony el akarta hagyni. S hogy ez meg ne történhessék, Kocka ezért oltotta ki az asszony életét s azután a magáét.

A rendőrkapitányság jelentést tett a véres drámáról a királyi ügyészségnek és a gyilkos öngyilkossága bevizsgálva léven, a királyi ügyészség a temetésre az engedélyt megadta. Kocka Antalt kiszállították a budai külvárosi temető hullaházába, a honnan a kórházban pár órai haldoklás után meghalt özv. Körösi Józsefnével együtt fogják holnap délután eltemetni.

H i r e k.

Pécs, 1901, április 29.

Véres szerelmi dráma.

— Gyilkosság és öngyilkosság. —

A tegnapi vasárnap reggel félkilenc óra tájban jelentették a rendőrkapitányságon, hogy az Orsolya utca 12. számú házában véres szerelmi dráma történt. Egy ember agyonlőtte az asszonyát, kivel vadházasságban élt; s azután a gyilkos fegyvert maga ellen lődítván, saját életét is kioltotta.

Az öngyilkos gyilkos Kocka Antal, lég-hinta és kintornatulajdonos volt, kinek léghin-

Kávéházi alakok.

I.

Az örökös vendég.

A legcsodálatosabb individuumok egyike. A mi az embernek a levegő, a hálnak a víz, az neki a kávéház. El sem lehet képzelni másutt, mint a kávéházban.

Reggel 10 órakor kel s reggelijét a kávéházban fogyasztja el, átnézi a reggeli lapokat s eljátszik néhány karambol-pártit. Ez eltart két óra hosszat. Délben átvonul egy közeli étterembe, de már 1 órakor újra a kávéházban van, a hol világos kapucinert

szik, átfutja a délutáni lapokat, elfüstöl egy regália médiát s bevonul a kártyaszobába, a hol pont 5 óráig alsóst játszik.

Ötör újra előre vonul, fehér kávé rendel habbal s ozsonna után erősen gusztálja a kávéház hölgy-vendégeit. $\frac{1}{2}$ 7 től $\frac{1}{2}$ 9-ig az illusztrált lapokat olvassa, s $\frac{1}{2}$ 9-kor vacsorázni megy. Rövid idő múlva ismét a kávéházban terem, s theát kér rummal, miközben kémkedve néz körül, hogy nem akad-e alkalmas partner, akire néhány parti karambolt rá lehetne verni. A partnert rendszeren megtalálja s mikor egy kontra partit megnyert, egy diadalmas hadvezér mosolyával tér vissza asztalához. Néhány ismerőssel vált szót s a kasszájánál egy jó óra hosszat diskurál a pénztárosnéval, éjféltájban felfedező körútra indul az asztalok körül s ha ismerős mulató kompániára akad, szó nélkül hozzájuk telepszik.

Ellenesetben maga is megreszkíroz egy üveg hejcit, a mi mellett hihetetlen hosszú ideig el tud ülni. Már pirkad a hajnal s csak a sepregető legény megjelenése bírja rá a távozásra. Másnap újból kezd. Miből él, mi a tulajdonképeni foglalkozása? — örök rejtély.

II.

Az ujságmoly.

Valamelyik félreeső sarokban gubbaszt, mint egy elátkozott bagoly. A feketét nagyon forrón kérte, de biz abban már pezsgőt lehetne hűteni. Imádja a forró kávé, de azért mindig hideget iszik, mert míg a lapokon végig fut, a legforróbbétel is szegyenében 0 fok alá süllyed.

Ahogy belép a kávéházba, egy karvalyszerű pillantással kiszemeli, hogy merre vannak a képes és képtelen lapok. Utközben aztán, míg helyéhez jut, innen is, onnan is elcsip egy ujságot. Hóna alatt tart négy heti lapot, lába között a szaklapokat, balkezelével néhány pikáns lapot őriz féltékenyen, jobb kezével a napi ujságokat szorongatja. Azalatt folyton kiabál a pincérekre:

— Zsán! Micsoda kávéház ez? Az ember egy esti lapot se kaphat? Szegyen és gyalázat! . . .

Zs—k.

Napirend 1901. április 30-án.

Naptár: kedd, április 30. — Róm. kath.: Katalin. — Prot.: Katalin. — Görög-kel. (ápr. 17.) Ákos. — Zsidó: Ijár 11. — Nap kél 4 óra 29 perckor; nyugszik 6 óra 53 perckor. — Hold kél 3 óra 53 perckor délután; nyugszik 2 óra 46 perckor éjjel. Időjárás. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: délen csapadék, enyhe idő várható.

— (A püspök bérmautja.) Hetey Sámuel, megyéspüspök, mint vasárnapi számban megirtuk, tegnap Berkesden osztotta ki a bérmálás szentségét. A megyéspüspök május elsején folytatja bérmautját, mely 8-ig eltart megszakítás nélkül a következő sorrendben: május 1-én Pécsvaradon bérmál a püspök s ide be vannak rendelve a lovászhetényiek is, 2-án Nádasdon, 3-án Cikón, 4-én Grábócon, hová bejönnek a szálkaiak is, 5-én Kakasdon, 6-án Nagy-Mányokon, 7-én Aparon és 8-án Bonyhádon szolgáltattja ki a bérmálás szentségét. Bérmautjáról a püspök Püspök-Szent-Lászlóra megy s ott fog tartózkodni. Május hó 26-án pedig, vagyis pünkösöd vasárnapján Pécsen, a székesegyházban fogja feladni a pécsi hiveknek a bérmálást.

— (Zenés mise.) Mint a napokban említettük, május hó 16-án, áldozó csütörtökön délelőtt 9 órakor a székesegyházban zenés mise lesz. Az egyházi zeneegyesület működő tagjai már megkezdték a próbákat Bitter Illés főgimnáziumi tanár vezetése mellett. A női kar már betanulta az énekszámokat s most a férfi-, illetve a vegyes karral folynak a próbák.

— (Uj kanonokok.) A király a válás és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a veszprémi székeskáptalanban dr. Fejér-

vári József zalai főesperesnek a Szent Mihályról nevezett hantai prépostságra és székesegyházi főesperességre, Szalay Mihály somogyi főesperesnek a zalai, dr. Rédey Gyula pápai főesperesnek a somogyi, Néger Ágoston següdi főesperesnek a pápai és Kránitz Kálmán idősb mesterkanonoknak a següdi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván az ekként megüresedő utolsó mesterkanonokságot Káusli Dezső czimzetes kanonok és papnevelő intézeti igazgató-tanárnak adományozta.

— (Alapító tag.) Gross Antal üszöghi nagybirtokos alapító tagsági díj fejében 40 koronát küldött a pécsi hivatalozgók körének, amiért ez uton mond hálás köszönetet a kör elnöksége.

— (Rekvium a jogliceumon.) Szeredy József dr. a pécsi püspöki jogliceum prodirektora ma d. e. 10 órakor fényes segédlettel gyászmisét mondott Jónás József, a jogliceum néhai prodirektora s a jogliceum elhunyt tanárainak lelkiüdvéért, melyen ugy a tanári kar, mint a hallgatóság nagy számmal jelent meg.

— (A központi választmány ülése.) Baranyavármegye központi választmánya ma délelőt tíz órakor ülést tartott a vármegyei házában Tormay Károly alispán elnökléte alatt, mely alkalommal 1902. évi választók ideiglenes névjegyzékét állapították meg, mely folyó évi május hó ötödikétől tizenötödikéig közszemlére lesz kitéve.

— (A város vízvezetési nagybizottsága) tegnap délelőtt 10 órakor folytatta a szombaton délután megkezdett gyűlést s tegnap délelőtt a létesítendő új vízmű költségei fedezésének módját tárgyalta. Az ülésen Majorossy Imre polgármester elnökléte alatt résztvettek: Werner Ottó bányagondnok, Rauch János főmérnök, Oberhammer Antal, helyettes gazdasági tanácsos, Fekete Mihály tiszti főügyész, Cirer Elek dr. tiszti főorvos, Nendtvich Andor árvászeki elnök, Csismadia Géza II. aljegyző, Egry József, Kindl József, Spitzer Jakab, Kindl Ferenc, Horváth Antal, Littke József, Piacsek Gyula, Göbel Kálmán, Ruepprecht Nándor, Schapringher Gusztav és Járányi József, bizottsági tagok. Az új vízmű létesítéséhez szükséges ötszázhatvan ezer koronát — a mint elhatározták — az egyik helyi pénzintézetől veszik fel félévre felmondható, rövid lejáratu kölcsönként. A fedezetre nézve négyféle módról beszéltek minden tényleges megállapodás nélkül. Vagy eltörlik ugyanis a vízbért s akkor a vizet köbméterenként 22 fillérrel kell megfizetni, vagy eltörlik még a vizadót is s a viz köbméterje 31 fillér lesz, avagy az iparüzleteknél, s a hol sok viz kell, vízmérőórát állítanak fel, másutt pedig felemelik a vízbért, vagy végre a vízbért felemelik 100%-kal. Elhatározták, hogy ezeket a módozatokat tanulmány tárgyává fogják tenni s a különböző városokban alkalmazott rendszereket összehasonlítják s e határozattal a gyűlés véget ért.

— (Uj anyakönyvvezetők.) A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a komlósi anyakönyvi kerületbe Cseke Bálint körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a szennai anyakönyvi kerületbe Fülöp Ferenc segédjegyzőt, a göllei anyakönyvi kerületbe pedig Desső Antal segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki és az anyakönyvvezetőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— (Bányászrenesztlenség.) Mint értesülünk, a D. G. H. T. szabolcsi kőszénbányájában emberhatállal végződött szerencsétlenség történt szombaton. Borr István csillér, a szabolcsi György akna ötödik szintjén éppen abban a pillanatban akart a felvonó készülék kosarába ugrani, mikor az megindult. A bányász megcsuszott — s a következő pillanatban óriási sebességgel zuhant le az ötven méter mélybe. Természetesen ha-

lálra zuzta magát. A vizsgálat megejtése végett Ferray Valér tb. főszolgabíró és Trizler Rudolf, dr. járásorvos a helyszínére utaztak.

— (Jelentés a viaról.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A viztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 28-án reggel 6130 köbméter. Ma szintén a viztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 29-én reggel 5850 köbméter.

— (Holnap jelenik meg) a könyvpiacon csinos kiállításban Honthy Istvánnak, lapunk segédszerkesztőjének „Hangok az éjszakában” című verskötete. A száthatvan oldalra terjedő tartalmas kötet megrendelhető a szerzőnél két koronáért (Mária-u. 1 sz. a Pécsi Figyelő szerkesztőségében.) Kapható lesz továbbá e könyv a Pécsi Figyelő kiadóhivatalában (Mária-u. 1. sz. földszint) s az összes helybeli könyvkereskedésekben is.

— (A sorozás eredménye.) Ma kerültek sor alá a Scholz-sörházban ülésező katonai ujonczó bizottság előtt a pécsi születésű második és harmadik korosztálybeli hadkötelesek. A második korosztályból a megjelent 80 hadköteles közül bevált husz; a harmadikban a megjelent 40 hadköteles közül bevált tizenegy. A tegnap besorozott — s mai összegezés szerint hatvan elsőosztályu hadkötelessel együtt összesen kilencvennégy vált be; a mi elég közepes eredménynek mondható. Holnap (kedden) a vidéki illetőségű s Pécsen állítási engedélyt nyert mind a három korosztálybeli hadkötelesek vizsgálatával ér véget a sorozó bizottság működése.

— (Kisértetek a toronyban.) A Schlauch-féle villatelepnek is megvan már a maga szenzációja. Az éjjel történt ugyanis ugy tizenkét óra tájban, hogy az egyik villából lelkendezve jelentették az éppen a vasuti állomásról bevonuló ügyeletes rendőröknek, menjenek gyorsan, mert a villa tornyában zörgés és kopogás van s bizonyára van ott valaki. A rendőrök az éjféli időre tekintettel egy kis borzongás közben siettek a villához, de már nem volt szükség a toronyba felmenniük, mert bűnbánó arcal előjött a házbéli cseléd s irulva-pirulva vallotta be, hogy ő volt fenn a toronyban egy csinos bakával, mert a toronyból pompás alkalom nyílik a csillagos ég szemlélésre. Ők pedig szerelmesek egymásba s tudvalevőleg a szerelmesek szeretik a csillagokat bámulni. A baka természetesen ellillant és a rémült házbeliek csak a cselédet teremtették össze, a miért annyira megijesztették őket a csillagvizsgálásukkal!

— (Amerikába küldött levelek.) Kétségtelen dolog, ha a változásokat imádó, szeszélyes sors akarata szeretteink valamelyikét a tengeren tulra hajtja, egyetlen vágyunk levélileg értesülni arról, hogy vajjon hogy folyik sorsa odaát, abban a tejben, mézben fürdő Kánaánnak kikiáltott Amerikában, s ég bennünk ez a vágy még akkor is, ha a tőlünk elvált hozzátartozó, esetleg — sikkasztó pénztárnok is. — Természetes, hogy az ilyen Amerikából jövő levelekre válasz is jár, s ez az, a mi rendszeren a helytelen címzés miatt el szokott kallódni. A cs. és kir. közös külügyminiszter, az Amerikában Pittsburgban székelő cs. és kir. ügynök jelentése folytán arról értesítette a m. kir. belügyminisztert, hogy a magyar hatóságok közigazgatási és katonai ügyekben eszközöndő kézbesítései, ugyszintén magánlevelek kézbesítése az illető egyének címének hiányossága, hibás, vagy elégtelen volta vagy értelmetlensége miatt igen gyakran nagy nehézségekkel és tetemes póstai költséggel jár, sok esetben pedig egyáltalán kézbesítésük lehetetlen. Ennélfogva az ebből az illető telekre, ugy a közügyre háramolható hátrányok elkerülése céljából felhívta a m. kir. belügyminiszter valamennyi törvényhatóságot, hogy Amerikában levő felek részére szüksé-

gelt kézbesítések eseteiben kérjék be az azok részéről hozzátartozóikhoz intézett legutolsó levelet, mely az illetőnek amerikai címét tartalmazza, magánleveleknél pedig a címzett teljes neve, város, kerület, utca, házszám, emelet és ajtószám tüntetendő ki.

— **(Verekedő ujoncok.)** Ma délelőtt tizenegy órakor a városi kocsin öt rendőr hajtatott ki lóhalálában a Kossuth Lajos utcára arra a hirre, hogy ott nagy verekedés van. Pedig csak az történt, hogy Jakobicska József s egy társa dalolva mentek haza a sorozásról s mikor a rendőr csendre intette őket, nekiestek a bolti kirakatoknak, bevettek egypárt s a megfélemezésükre siető rendőrt is megakarták verni. Mire az öt rendőr a városházáról a helyszínére ért, Jakobicska megugrott; a társát ugyan bevitték a kóterba, de az olyan részeg, hogy egész délután aludta az igazak álmát s még ki se lehetett hallgatni.

— **(A mit a tyuk kapar ki.)** Többnyire arra szokták mondani, hogy a tyuk kaparta ki, mit az emberi hatalomnak nem sikerült oly mélyen rejteni el a titok fátyola alá, hogy az napfényre ne kerüljön. Most azonban nem valami sötét bűnügyi titok felfedezéséről van szó, mert — mint értesülünk — mindössze annyi történt, hogy Gerber István, egyik szomszédos községbeli lakos udvarán kutatást és néhány méternyi mélyben két darab régi török pénzt találtak, azonban a két darabnál többet nem bírtak a legszorgosabb kutatás dacára sem felfedezni. A két pénzt beszállítják Baranyavármegyéhez.

— **(Megölte a nagyanyját.)** Mikor Gondos Józsefné kiszékelyi lakos özvegygé lett, jó nagy gazdaságot örökölt urától. Szükség volt tehát a férfirra, hogy a vagyon el ne kallódjék. De hát — szerencsére — volt az öregnek jóra való veje: Schreiber Mihály. Megegyeztek: veje átveszi a vagyont, őt pedig illendőképen ellátja. Egy darabig meg is voltak békességben; de nem sokáig, mert a vagyon miatt folyton gyűlölködtek s végtére is otthagyták az öregasszonyt. A vagyont — természetesen — visszakövetelte. Per lett a dolog vége, áldatlan, hosszú, atyafiak közti per, a mely kiölt a szivekből minden jóérzést, gyűlöletet ültetett a szeretet helyébe. A per az öregasszony nyerte meg. Napok óta nem tudott aludni a Schreiber-család, hetek óta csak erre a gyűlöletes perre fordult a beszéd minden alkalomnál. Schreiber Imre, a 18 éves legény e gyűlölettel fordult a nagyanyja felé. Aztán elhatározta, hogy végét szakítja ennek a kínos állapotnak. Elment nagyanyjához, állítólag azzal a szándékkal, hogy megbékítse szüleivel. Az öregasszony azonban rá sem hallgatott. Erre a legény iszonyu dühbe jött, revolvert rántott elő, rásütötte a megrémült asszonyra, azután pedig kést fogott és egy iszonyu szurással mély sebet ütött a nyakán, végül pedig markolatig döfte kését nagyanyja mellébe. Az asszony rövid szenvedés után meghalt, az emberi mivoltából kivetkőzött legény pedig a szegzárdi ügyészség börtönében várja földi bírái ítéletét.

— **(Ebmarások.)** Reichmann Márk mohácsi lakos ebe megmarta Schaub Ödön mohácsi asztalosmestert. Az eben ugyan nem észlelhetők a veszettség jelenségei, de mégis megfigyelés alá vették. Maisson ismeretlen kutya megharapta Marx János maissi lakos Ádám nevű 7 éves fiát jobb kezének hüvelykujján. Mivel az eb eltűnt s így állapotát nem lehetett megvizsgálni, a megharapott fiút beoltás véget fölküldötték Budapestre a Pasteur-intézetbe.

— **(Eltűnt hajókormányos.)** Liebhardt Ádám tolnamegyei születésű 47 éves gőzhajókormányos, budapesti lakásáról eltávozott s a főváros területén nem találják sehol. Hozzátartozói kérésére a budapesti rendőrkapitányság most országszerte körözteti.

— **(Furfangos család.)** A múlt héten egy korosabb ismeretlen férfi a szegzárdi

pénzintézeteknél egy száz dollárost akart beváltani; azt mondta, hogy Amerikából kapta az 5 leányától, aki ott trafikoszó. A pénzintézetek hajlandók voltak a dollárost felküldeni Budapestre s az értékét neki átadni, de az illető azt mondta, hogy arra nem várhat, mert neki rögtön kell a pénz, mivel a déli vonattal még el kell utaznia. A pénzintézetek azonban fővárosi információ nélkül nem váltották be a száz dollárost, egyik pénzintézetben azonban egyik uri ember adott a dollárosra 200 korona előleget az ismeretlen vidéki embernek, ki aztán eltávozott. A fővárosból a dollárost azzal küldték vissza Szegzárdra az előleget adott uri embernek, hogy már régen kiment a forgalomból s így nincs semmi értéke. A furfangos csalót, ki azt mondta, hogy kölesdi, sehol sem találják s így a jóhiszemű dollárbevéltő az előleget valószínűleg elveszíti.

— **(Meggőkött mészáros.)** Szilágyi Albert zeikfalvi születésű mészáros, ki Becker József paksi lakostól a múlt hónapban 2 lovat, 1 kocsit, 3 ponyvát, 1 zsák abrakot és 7 zsák árpát eltulajdonított, a szegzárdi kir. törvényszék körözi, mert az előzetes letartóztatás elől ismeretlen helyre meggőkött.

— **(Eltűnt asszony.)** Dani Istvánné uzborszádi, 46 éves asszony még április 6 án a községből nyomtalanul eltűnt s mai napig sem találták meg sehol. A gyönki főszolgabíró hozzátartozói kérelmére országszerte körözteti.

— **(A vakok munkája.)** Eddig az általános ipari pangás közepeite, még csak egyetlen jelszó hangzott fel: »Pártoljuk a hazai ipart!« E mellett azonban felhangzott most egy másik: »Pártoljuk a vakok munkáját!« S ha így egymás mellett látjuk e jelszókat, önkéntelenül gondolkodóba esünk fölöttük — mert mind a kettő fontos, fölötté fontos. Az egyik a magyar ipar fejlődése, a külföldi iparcikkek behozatala elleni védekezés szempontjából, a másik a humanitás tekintetéből s ama célért, hogy a vakoknak egzisztenciát biztosítsunk. A vakoknak önértékes és keresetképes egyénekké való kiképzése céljából, a vallás és közoktatásügyi miniszter által létesített »Vakokat gyámolító országos egyesület« kezelésébe átadott foglalkoztató műhelyek — melyekben kiváló iparosmesterek vezetése mellett ötvennyolc, részben családos vak működik — arra vannak hivatva, hogy tisztességes kenyérkeresetet biztosítsanak a vakoknak. E telepen a vakoknak két oly iparág elsajátítása válik lehetővé, mely iparágak készítményéből ma még nagymennyiségűt hozunk be külföldről s ezek: a kefékötés és kosárfonás. E nemes célú vállalkozásnak azonban, főleg a bizalom hiánya miatt, a kezdet nem kis nehézségeivel kell megküzdenie, mihez hozzájárul a külföldről beözönlő áruk által okozott verseny is. A m. kir. belügyminiszter most ennek folytán leiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, hogy a kefé, seprű és kosár ipartermékeket illető szükségleteinek beszerzésénél a »Vakokat gyámolító országos egyesület« ipartelepét a lehetőség szerint előnyben részesítsék.

T a n ú g y.

(**Miniszteri biztos kirendelése.** A közoktatásügyi miniszter a pécsi Porges-féle nyilvános magán felsőkereskedelmi iskolához a folyó évben tartandó érettségi vizsgálatokhoz miniszteri biztosul Lengyel Sándor, budapesti felsőkereskedelmi iskolai igazgatót rendelte ki.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése április 29-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Dániel Gábor elnök elnökölt.

Kálmán Károly az Adria szerződés-

sénél a Bánffy rendszer utolsó árnyának jel ezte a javaslatot.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy nem az Adriát védi, hanem a szerződést, mely a hazai kereskedelem és ipar érdekeit előmozdítja. Új hajók, új járatok képezik a kedvezményekért az ellenszolgálmányokat, miknek fontosságát tagadni lehetetlen. Adómentességet más hajóstársaságok is kaptak, milyenek a szabad hajózás, kispárti hajózás, tengerészeti hajózás. Az üzlet szeszélyes. Adatokkal bizonyítja, hogy néhány kedvező év után a stagnáció mindig beállott. Az Adria folyton deficittel küzdött, csak a legutóbbi háborús idők lendítették fel; de ismét beállt a stagnálás. Kedvezőbb szerződést nem tudott eírni; de kereskedelmünk és iparunk érdekében meg kellett kötni, mert általa épen a szegényebb néposztályok érdekeit is előmozdítjuk.

A minisztert zajosan megéljenezték. Az ülés tovább folyik.

T Á V I R A T O K.

— **A király Budapestén.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király tegnap az egész napot a palotában töltötte. Reggel fél 8 órakor Kanter Károly apát, udvari plébános csöndes misét tartott, a melyet az oratóriumból végig hallgatott ő felsége is.

— **A kereskedelmi miniszter az iparművészeti múzeum kiállításán.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az iparművészeti múzeum szerzeményének kiállítását tegnap délelőtt megtekintette Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter, a ki feleségével együtt jött el a kiállításra. A minisztert és feleségét Radics Jenő miniszteri tanácsos, a múzeum igazgatója fogadta. A miniszternek rendkívül tetszett a kiállítás, a vásárolt tárgyak helyes megválasztása és a múzeum gyarapodása fölött pedig meglegedését fejezte ki. A miniszter egy óra hosszat időzött az iparművészeti múzeumban.

— **Tüntetés Pozsonyban.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Pozsonyban tegnap este a polgárság német elemei ellentüntetést rendeztek azoknak, a kiket a jogászifjuság a minap »megabucgolt.« Több száz főre menő tömeg — jobbára iparosok, üzletemberek — Simonyi lakása előtt álltak meg. Simonyi az ablakon beszélt a tömeghez, rendezavarás azonban nem történt.

— **A Pikler-ügy folytatása.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Az egyetemen Pikler tanár ma délben előadást akart tartani. A Pikler-párti hallgatókat akarták nyújtani kétszázhusz aláírással ellátott bizalmi nyilatkozatukat, mire az ellenpártiak botokkal berohantak a terembe és a Pikler-pártiakat: »Éljen Istócy!« »Le a zsidókkal!« »Le az Is-tentagadókkal!« kiáltások kíséretében kivetették a teremből. Pikler nem tarthatott előadást. A Pikler-pártiak a képviselőházba mentek s fölkerítették Vészi képviselőt, hogy vezesse őket a kultuszminiszter elé.

— **A honvédelmi miniszter állapota.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Egy budapesti hírlapíró ma felkereste Lovranában báró Fejérváry honvéd-

minisztert, ki kijelentette, míg kardot tud forgatni, addig nem megy nyugdíjba, mert a munka nemesít. A honvédelmi miniszter május hetedikén Budapestre utazik s alig várja, hogy a király előtt megjelenhessék s a nagy kegyet megköszönje. Fejérváry báró pompás szinben van.

— **Bejelentett öngyilkosság.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Bajthay* Ernő mechanikus és művezető tegnapelőtt este eltávozott Budapesten Dobozy-utca 41. sz. a. levő lakásáról s azóta nem tért vissza. Özvegy édesanyjának, a ki jómódu földbirtokosnő, Tállyára levelet írt a következő tartalommal:

»Kedves Anyám! Bocssás meg, ha vétkeztem ellened, de nem tehetek másként. Jöjj el szép fekete ruhában temetésemre, hozz magaddal atyám sirhantjáról egy rögzöt s dobd azt sírgödörömbé. Szeretem Gyürky Margitot nagyon, de miután tudom, hogy nem egyeznél bele házasságunkba, inkább agyonlövöm magamat.«

Bajthay Ernő sógora e levél vétele után a fővárosba jött s járt Gyürky Margit Szövetőség-utca 26. sz. a. lakásán, a hol azt mondták, hogy volt ott náluk a fiatalember, a leánynak szemrehányásokat tett, hogy másokat szeret s mutogatta a revolvért is. Mindez ideig nem akadtak nyomára s lehet, hogy még meggondolja magát s lemond végzetes szándékáról.

— **A késő bánat.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Kulimák* Mari peregi születésű 18 éves leány a könnyelmű életre adta magát s Budapesten egy házban folytatta ledér életét. — Az utóbbi időben igen megbánta, hogy az erkölcsstelenség örvényébe esett, a honnan mindenáron szabadulni akart. Igen nehezen mehetett, mert valahonnan tömör szublimát golyókat szerzett s azt feloldva, tegnap éjjel megitta. A szerencsétlen teremtést szállították a Rókus-kórházba, de életét aligha lehet majd megmenteni.

— **Korányi Frigyes jubileuma.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Korányi* Frigyes főrendiházi tag, egyetemünk nagyhirű tanára jubileumának ünnepségei vasárnap zajlottak le a magyar közélet kitűnőségeinek, a tudományos világnak és magyar társadalomnak élénk részvétele mellett. Az ünnepség délelőtt tíz órakor kezdődött a magyar általános biztosító társaság palotájának dísztermében, a hol a szegénysorsú tudóbetegek szanatorium-egyesületének igazgató-választmánya gyűlt össze. Az ünnepeltet dr. *Tauszk* Ferenc és dr. *Kuthy* Dezső egyetemi tanárok hívták meg a díszgyűlésre, a hol *Harkányi* Frigyes báró lelkes szavakkal üdvözölte s a szanatorium igazgató választmánya nevében tízezer koronás Korányi-alapítványt tett, melynek alapító oklevelét *Ormosy* Vilmos vezérigazgató olvasta föl. *Korányi* meghatottan köszönte meg a gyöngéd figyelmet.

Az ünnep főrésze a tudományegyetem dísztermében folyt le, ahol előkelő közönség gyűlt össze. A díszhelyeken ültek *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter, *Percel* Dezső a képviselőház elnöke, *Zsilinszky* Mihály államtitkár, *Dániel* Gábor a képviselőház alelnöke, *Eötvös* Lóránd báró, az akadémia elnöke, az egyetem összes tanárai, a hallgatók, továbbá a jubiléum családja, felesége, fiai és leányai: *Dániel* Gáborné és *Soós* Elemérné, ott volt még *Rákosi* Jenő az összes írók és hírlapírók körének elnöke.

A terem közepén álló emelvényen a díszasztalnál foglaltak helyet az egyetemi tanács tagjai, élükön dr. *Kisfaludy* Á. Béla rektorral. Minden tagja az egyetem jelvényeit viselte s a dékánok mellett állottak az egyetem díszruhás pedellusai. Külön helyen ült a kolozsvári tudományegyetem küldöttsége. A karzatokat az orvostanhallgatók foglalták el.

Az ünnep kezdete előtt a rektori teremben *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter

az egész tanári kar jelenlétében hosszabb beszéddel üdvözölte a jubiléumot, lelkes szavakban méltányolva őt mint tudóst és tanárt. Elért fényes eredményeihez és sikereihez az elismerés hangján gratulált úgy a saját, mint a kormány nevében. *Korányi* Frigyes mélyen meghatva mondott köszönetet a miniszternek megtisztelő figyelméért.

A gyülekezet ezután vonult be az aulába, a hol dr. *Kisfaludy* Á. Béla az egyetem rektora megnyitotta az ünnepélyt, melyre küldöttség hívta meg a jubiléumot, a kit a terembe lépésekor riadó éljenzés fogadtak.

Kisfaludy rektor lendületes beszédben üdvözölte a jubiléumot, közölve vele, hogy az egyetem tanácsa a félszázados évforduló alkalmából jubilaris aranyoklevéllel tüntette ki az ünnepeltet, melynek átadásával dr. *Bókay* Árpád orvoskari dékánt bizta meg. *Bókay* dékán szép beszéd kíséretében nyújtotta át a remek kötetű, zománccal díszített, aranypesces díszoklevelet.

Dr. *Buday* Kálmán, a kolozsvári egyetem orvoskari dékánja a testvéregyetem üdvözletét tolmácsolá.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után dr. *Kéty* Károly egyetemi tanár a jubiléum volt tativányai és segédei nevében beszélt.

Erre átnyújtotta az ünnepeltnek a kettős remek aranyéremet, melynek egyik felén a jubiléum domborművé arcképe és a másik felén allegorikus csoportozat van. Az érem leírása: »Frederico Korányi de Tolcsva per lustra X med. doctori grati discipuli.« »Aegrotis Salus 1851—1901.«

Kéty beszédére *Korányi* a legmelegebb kollegiális hangján válaszolt.

Ezután *Navratil* Dezső az orvostanhallgatók segítőegyesülete elnöke az ifjúság nevében lelkes beszédet mondott s piros szalagos babérágat nyújtott át az ünnepeltnek, a ki hazafiasságra buzdította tanítványait.

Kisfaludy rektor záróbeszéde után a lelkes hangulatu ünnep déli egy órakor véget ért.

— **Laufenauer Károly dr. halála.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) *Laufenauer* Károly dr. orvostanár halála alkalmából a tudományegyetem központi épületén, az üllői uti klinikán, az orvostani intézetben, a belvárosi kör koronaherceg-utcai helyiségén, a mely körnek az elhunyt egyik alapítója és igazgatója volt, fekete gyászlobogó leng. Az elhunyt professzor holtteste szombat délután óta az orvostani intézet új halottskamarájának egyik fülkéjében fekszik. Az orvostanár az egyedüli halott az intézetben, a mely négy álló napig tartott pihenőt, mert a főváros hatalmas területén ez alatt az idő alatt egyetlen egy olyan haláleset sem fordult elő, a mely boncolást igényelt volna. A tanár holttestét tegnap délután boncolták föl *Ajtay* K. Sándor, *Genersich* Lajos tanárok *Ajtay* István dr., *segédkeztek* benne dr. *Gyulay* István, *Mikec* Lajos és *Eötvös* Dezső doktorok. A boncoló orvosok megállapították, hogy a tanárt régi szivbaja ölte meg. Boncolás után a holttestet az *Entreprise* emberei fekete üveglapos érckoporsóba tették s a törvényszéki orvostani intézet régi hullaházában helyezték lépcsőzetes ravatalra, a melyet fekete posztóval vontak be s délszaki növényekkel vették körül. A temetés ma, hétfőn délután fél 4 órakor volt megtartva.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. április 29. délután 2 órakor

Barometer (redukált) = 760·8 mm. súlyedő.

Hőmérsék = 20·6 °C.

» maximuma: 22·4 °C. } tegnap.

» minimuma: 9·0 °C. }

Párányomás: 6·7 mm.

Relatív nedvesség: 87. %

Felhőzet: 7° Cum. SW.

Szélirány s erő: SW. 1. —

Csapadék 24 órai: 0·7 mm. ◯ Harmatp. 4·4 C.

Száraz, enyhe, félborulás, hajlamos csapadék s zivatar.

Dr. *Czirer*.

Nyilt-tér.

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazok, kik feledhetetlen, drága halottunk

özv. *Leiszery* Istvánné

szül. *Sárpataky* Katalin

temetésén és a gyászistentiszteleten való megjelenésükkel, koszorúk küldése és részvétnyilvánításuk által mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is halás köszönetünket.

Pécs, 1901. április 29 én.

A gyászoló család.

Gyümölcsfa-tulajdonosoknak

és

rózsatenyésztőknek!

A legbiztosabb szer **hernyók, rovarok** stb. ellen.

Kapható:

Bäcker Jánosnál,

Pécs, Kossuth Lajos-utca 16.

Laptulajdonos

Felelős szerkesztő

SZAUTTER GUSZTAV **PLEININGER FERENC**

TAIZS JÓZSEF

kiadó.

HIRDETÉSEK

. jutányos áron a kiadóhivatalban

. vétetnek föl.

KIS HIRDETÉSEK.

Lánc-utca 11. számú

h á z,

mely áll 7 lakás és nagy pincéből, gyümölcsös-kerttel együtt jutányos árért eladó.

Egy szakképzett gépész, a ki 4 évig volt egy helyen alkalmazva, hasonló állást keres nagyobb gőzmalomnál vagy uradalomnál. — Bővebb értesítést ad **I. P.** Pécs, Lánc-u. 11. sz. a.

Tavaszi-u. 19. számú

HÁZ,

eladó, mely áll 6 szoba, 3 konyha, 2 élőkamra és nagy kertből. Bővebbet ugyanott a tulajdonosnál.

Bátori-u. 10. számú **HÁZ**

eladó, esetleg elcserélendő. Bővebb értesítést ad ugyanott a háztulajdonos.

Attila-u. 5. számú

h á z

mely áll 3 lakás és egy nagy pince-helyiségből jutányos árért eladó.

Értekezni ugyanott a tulajdonosnénál.

Alsó-Balokányi-utca 4. számú

h á z,

mely uri lakásnak igen alkalmas, gyümölcsös kerttel együtt, jutányos árért eladó.

REINISCH ANTAL férfi-szabó

Lyceum-utca 17. sz.

Elvállal férfi-ruhák készítését a legújabb fazon szeint, ugyszintén javításokat is elfogad a legjutányosabb ár mellett.

Özv. Kovátsits Antalné

szijgyártó-üzlete PÉCSETT, Irgalmasok bazárja. Ajánlja dusan felszerelt raktárát lószerszám, nyereg, pénzszerszám, utibörönd és sétatobokban.

Rambuszek Jakab

szalma- és nádszék-készítő PÉCS, Kossuth Lajos-utca 16.

Elvállal ugyane szakmába vágó javításokat is jutányos árért.

Kugler Lipót, kárpitos

Kaszárnya-utca 27. Elvállal mindenféle szakmába vágó új munkát és javításokat.

Dömel Nándor szoba- templom, cég, diszfestő és mázoló.

József-utca 5. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árért!

Hirdetések.**Asszonyom!!!**

Ohajtja ön az egy héten át összegyűlt szentes ruháit 2 óra alatt fáradság nélkül tisztára mosni?

Akkor használja a

japáni gyorsmosó szappant,

mely teljesen ártalmatlan. Minden fűszer- és drogueria-üzletben kapható.

Bizományos-ügynökegy elsőrangú kútvállalat részére, ásvány-víz raktár és képviselő átvétel végett szerződtek. Szives ajánlatok referenciákkal **forrásigazgatóság** jelige alatt**MOSSE RUDOLF**

hirdetési irodájához Budapest, V., Dorottya-utca 8. sz. intézendők.

Sopiana.**Üzlet-megnyitás!**

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, miszerint a

**Ferencziek-utczája 37. sz. alatt
csemege kereskedést és bodegát**nyitottam, melyben a modern kor igényeinek teljesen megfelelőleg, a legkitünőbb forrásból szerzett **különböféle csemege áruk** kaphatók.**Jó és izletes ételek** (villásreggeli, uzsonna) **kitünő italok**, **pontos kiszolgálás** mellett.

Szives pártfogást kér

Sopiana,

csemege kereskedés és bodega.

Sopiana.**Üzlet-megnyitás.**Az „Angol-Divat“-hoz címzett férfi és gyermek ruha-áruház **Pécsett, Király-utca és városház épület sarkán.****Ajánl: tavaszi és nyári ujdonságokat.**

Egy nyári öltöny minden színben	22 — 30	koronáig ;
Egy tenis öltöny (csikos) minden színben	24 — 32	" ;
Egy Ferenc József öltöny finom kivitelben	45 —	" ;
Raglan kabát, szürke himalaya	32 —	" ;

Mosó és szövet gyermek kosztümök minden árban, a legszebb kivitelben kaphatók.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Tisztelettel

Kovács Bernát.**Kioszk-megnyitás!**

Van szerencsém a n. é. közönség szives értesítésére adni, hogy az

**Erzsébet-sétatéri kioszkot
május 1-én ünnepélyesen megnyitom.**A kioszk nyitva áll reggeli 6 órától esti 10 óráig. A nap minden szakában **meleg és hideg reggeli és uzsonna**, ugyszintén **naponta friss cukorsütemények, fagylalt, jegeskávé** és mindennemű **italok** kaphatók.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, vagyok teljes tisztelettel

Csapó István,
cukrasz.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Közönségnek kedvelt szórakozó helye!

Üzleti-átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

Piacsek Károly

cég sirkő- és kőfaragó-üzletét átvettem és azt a fenti cég alatt változatlanul tovább vezetem.

Egyszersmind értesitem a n. é. közönséget, hogy egyedüli törekvésem lesz a cég jó hírnevét továbbra is fenntartani és a t. vevőimet minden tekintetben kielégíteni.

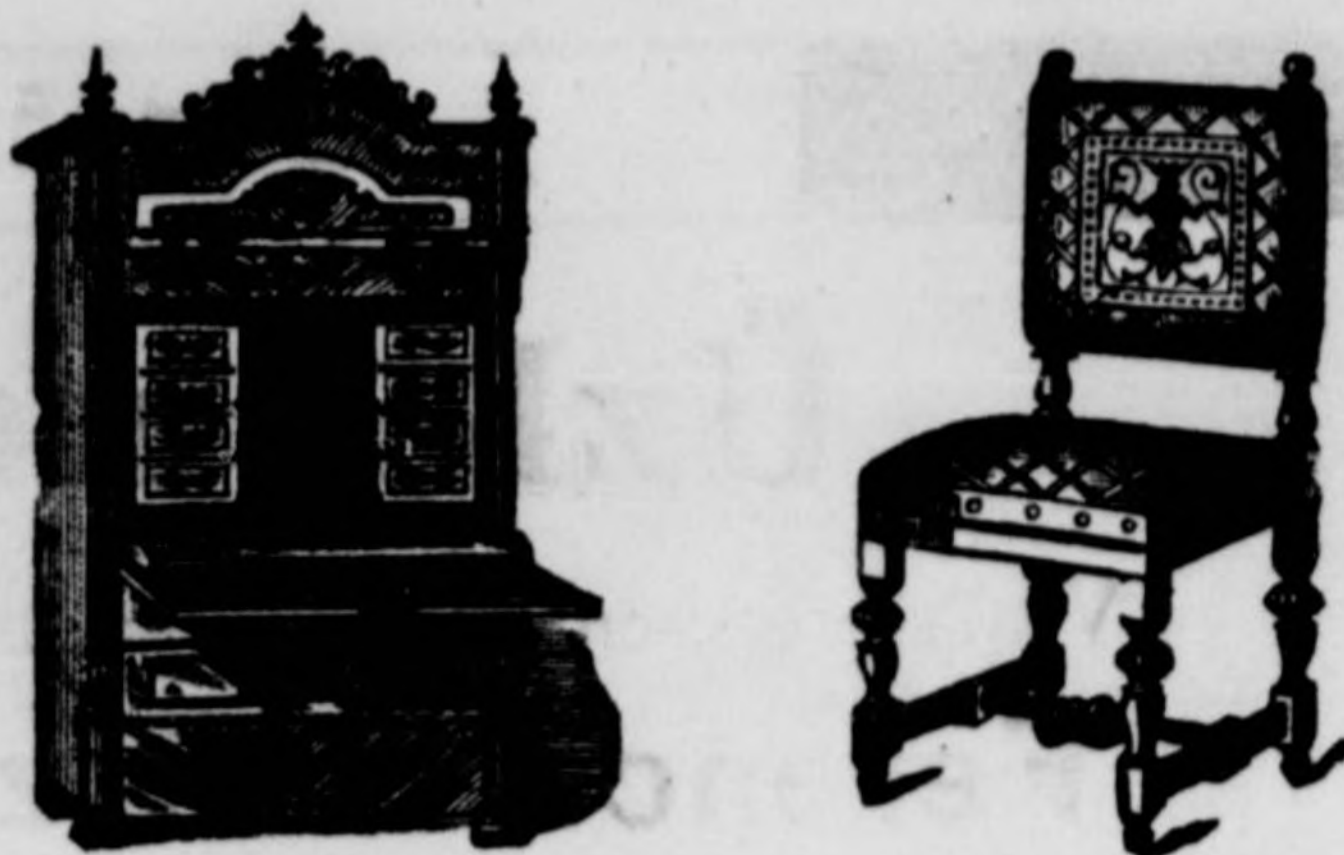
Elvállalok mindennemű e szakmába vágó épület-munkákat, továbbá sirkők készítését, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig

a legjutányosabb árakért.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Piacsek Jenő.

Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Legjobb készítményű

butorok

legolcsóbban vásárolhatók
FEHÉR BÉLA

butor-raktárában

Pécsett, Apáczá-utca 2. sz. a.

(a Takarékpénztári új palotában.)

Külön osztály kárpitos butorokra.

A szigeti országuton

egy HÁZ,

mely áll 8 lakásból és egy szép kert-helyiségből, jutányos áron eladó.

Bővebb értesítés nyerhető e lap kiadóhivatalában.

A mélyen tisztelt
hölgység
becses figyelmébe!

Van szerencsém köztudomásra hozni, hogy helyben, a **Kis-Flórlán-utca 5. szám** alatt

szabászati iskolát

nyitottam, hol a jelentkező hölgyeket a legelegánsabb francia- és angol-szabásra és rajzolásra megtanítom.

Támaszkodva a 28 év alatt Párisban Madame Briolle-nél (Versaill, boulevard Sebastopol), Bécsben Madame Spitzer-nél, Budapesten Árvay cs. és kir. udv. szállitónál, Brassóban László M. L. és Társa cégnél, Drezdában az angol és francia szabászati tanfolyamon szerzett gazdag tapasztalataimra, biztosítom a jelentkező hölgyeket a szakszerű és biztos sikerű eredményre.

A tanfolyam tartama 4 hét és a tandíj egy-egy jelentkező után 15 frt.

Minden tanuló-hölgy felügyeletem alatt a tanfolyamon egy ruhát szabhat és állíthat össze magának.

Midőn mindezeket közhírré teszem, tudatom, hogy elvállalok francia és angol szabásu ruhák és kabátok elkészítését a legelegánsabb kivitelben.

Bővebb felvilágosítást készséggel adok.

Kiváló tisztelettel

Kovács Imre.

CSUKÁS ZOLTÁN

épület- és műbádogos mester

vízvezetékek- és fürdő-berendezés szerelő

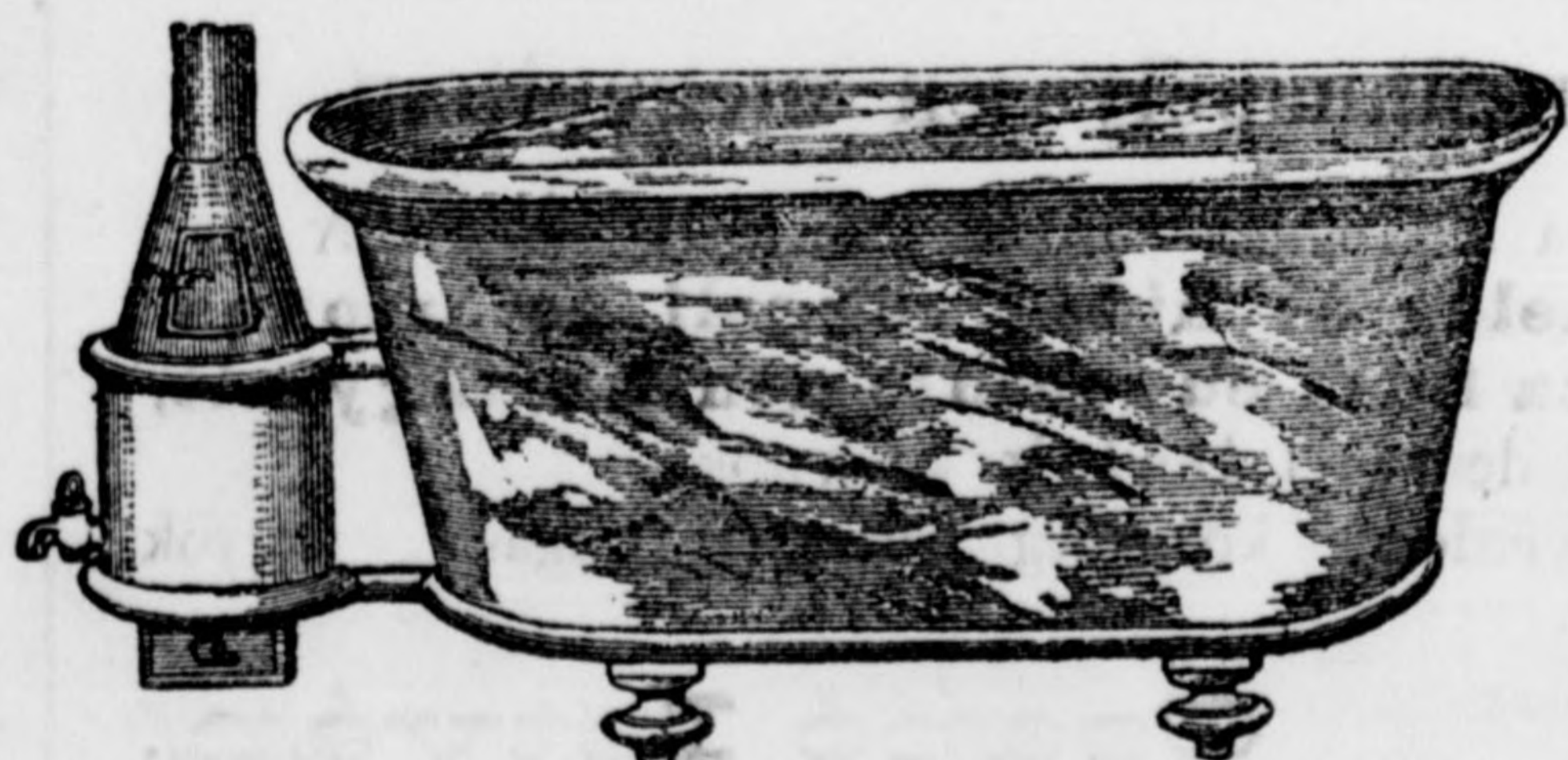
PÉCSETT, Király-utca 28.

Ajánlja legjobb minőségű, saját gyártmányu házi jégszekrényeit,

melylyel 50% jégmegtakarítás érhető el, továbbá

sodronyszövet hus-szekrényeket és ételborítókat.

Erős horgany fürdőkádakat, szabadalmazott expansion klozetteket stb.

Teljes

konyhafelszerelés

nagy választékban.

Mindennemű épület-bádogos munkák, tervek és költségvetés szerint gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Használt ülő- és fürdőkádak kikölcsönöz tetnek.